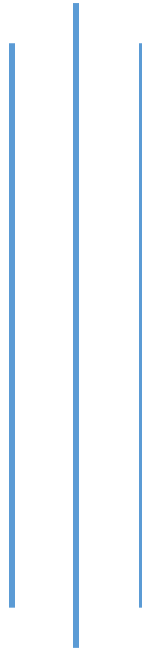

आर्थिक वर्ष २०७९/०८० को
बजेट बक्तव्य

अजिरकोट गाउँपालिका
गाउँ कार्यपालिकाको कार्यालय
भच्चेक, गोरखा
२०७९

आदरणीय सभा अध्यक्ष ज्यू,

गाउँसभा सदस्य ज्यूहरु,

राष्ट्रसेवक कर्मचारीहरु, पत्रकार, सुरक्षाकर्मी

अजिरकोटवासी आदरणीय बुवाआमा, दाजुभाई, दिदीबहिनीहरु

कोभिड-१९ महामारीका साथै विश्व जगतमा सिर्जित द्वन्द्व, आर्थिक संकट लगायतले सिर्जना गरेको हाम्रो जीवनकालकै आर्थिक क्षेत्रको चुनौतीपूर्ण परिस्थितिको सामना गर्दै नागरिकको जीवनरक्षा गर्न र विकास निर्माणलाई अगाडि बढाउने यस कठिन तथा संवेदनशिल अवस्थामा क्रमशः सामान्यीकरण गर्दै विकास, सुशासन र सम्वृद्धीको यात्रा शसक्त ढंगले अगाडी बढाउने मुल ध्येयका साथ आगामी आर्थिक वर्ष २०७९/०८० को वार्षिक बजेट तथा कार्यक्रम यस सम्मानित सभा समक्ष पेश गर्ने अनुमति चाहन्छु ।

सम्मानित सभा अध्यक्ष ज्यू,

सभा सदस्य ज्यूहरु,

बजेट तथा कार्यक्रम प्रस्तुत गर्नुभन्दा अगाडि म संघीय लोकतान्त्रिक गणतन्त्रात्मक शासन व्यवस्था स्थापनाका लागि भएका जनयुद्ध, ऐतिहासिक जनआन्दोलन, मधेश आन्दोलन लगायतका सबै आन्दोलनमा आफ्नो प्राण उत्सर्ग गर्ने ज्ञात-अज्ञात अमर सहिदलाई स्मरण गर्दै भावपूर्ण श्रद्धाञ्जली व्यक्त गर्न चाहन्छु । साथै नेपाली समाज रूपान्तरणको क्रममा अग्रपङ्तिमा रहेर नेतृत्वदायी भुमिका निर्वाह गर्नु हुने अग्रजहरुप्रति उच्च सम्मान व्यक्त गर्दछु ।

विश्वव्यापी रुपमा देखा परेको अर्थिक संकटलाई चिदै अजिरकोट गाउँपालिकालाई विकास र समृद्धिको नमुनाको रुपमा विकास गर्न तथा कृषिमा आत्मनिर्भर बन्ने, पर्यटन प्रवर्द्धन गर्ने र पूर्वाधार विकासमार्फत गाउँपालिकाको पहिचान बनाउने अभियानमा खटिएका जनप्रतिनिधि, राष्ट्रसेवक र नागरिकहरुप्रति हार्दिक धन्यवाद ज्ञापन गर्न चाहन्छु ।

सभा अध्यक्ष महोदय,

यो बजेट तर्जुमा गर्दा नेपालको संविधानले परिकल्पना गरेको संघीय लोकतान्त्रिक गणतन्त्रात्मक राज्य प्रणाली, नेपाल सरकार, प्रदेश सरकार र स्थानीय सरकारका कानून, आवधिक तथा वार्षिक नीति तथा कार्यक्रम, पञ्चवर्षिय योजनाको अवधारणा पत्रले समेटेका लक्ष्य, उद्देश्य, रणनीति तथा कार्यक्रमहरु दिगो विकासका लक्ष्य, स्थानिय सरकार संचालन ऐन, २०७४ ले गरेका व्यवस्थाहरु, वार्षिक बजेट तथा कार्यक्रम तर्जुमा दिग्दर्शन, २०७७ ले निर्दिष्ट गरेका व्यवस्थाहरु र कोभिड १९ जस्ता महामारी वाट सृजित समस्याका कारण परिवर्तित प्राथमिकता क्षेत्रलाई आधार मानेको छु । गाउँपालिकाको विकासमा अघि बढ्न मार्ग निर्देशन गर्नु हुने विषय विज्ञ, बुद्धिजिवि, अग्रज, समाजसेवी, निजी क्षेत्र र आम नागरिकका अपेक्षा र सुझावलाई ध्यान दिएको छु ।

चालु आर्थिक वर्षमा कोरोना प्रकोप, विश्व जगतमा सिर्जित द्वन्द्व तथा आर्थिक संकटको अवस्थाले सामाजिक जीवनका विभिन्न क्षेत्रहरुसँगै विकास निर्माणको क्षेत्र पनि प्रभावित हुन पुगेको छ । विश्व बजारमै महंगी , नागरिकहरुको आर्थिक गतिविधिमा कमी, कोरोनाको त्रास र अन्यौलताका बीच गुञ्जन बाध्य भएका छौं ।

आगामी आर्थिक वर्षको व्ययको अनुमान गर्दा आर्थिक मितव्ययता, कार्यान्वयन योग्यता, विकासको आवश्यकता र नागरिकका अपेक्षालाई प्राथमिकता दिएको छु । साथै कोभिड-१९ को महामारी, विश्व जगतमा सिर्जित द्वन्द्व तथा आर्थिक संकटको अवस्थाको कारण संकटग्रस्त अर्थतन्त्रलाई पुनः गतिशील र चलायमान बनाउन अनुत्पादक लगानी र अनावश्यक खर्चलाई कटौती गरेको छु । यो बजेट तर्जुमा गर्दा स्थानीय स्रोत र साधनको परिचालन गरी सेवा, उत्पादन र रोजगारी अभिवृद्धि गर्ने योजना र कार्यक्रममा केन्द्रित भएको छु ।

अध्यक्ष महोदय,

अब म अजिरकोट गाउँपालिकाको चालु आर्थिक वर्षको बजेट कार्यान्वयनको संक्षिप्त समिक्षा गर्ने अनुमति चाहन्छु ।

चालु आर्थिक वर्षको हिउँदै अधिवेशनमा थप भएको रकम सहित कूल खर्च रु. ४८ करोड २८ लाख २० हजार हुने अनुमान गरीएकोमा कुल विनियोजित रकमको ८५ प्रतिशत खर्च हुने संशोधित अनुमान छ । कोरोना भाईरसको संक्रमणका कारण घोषणा गरिएको बन्दाबन्दीले गर्दा बजेट कार्यान्वयनमा समस्या आएको विषय सम्मानित सभा समक्ष राख्न चाहन्छु ।

अब म आगामी वर्षका लागि बजेट तर्जुमा गर्दा देहाय बमोजिमका आधारहरु लिईएको कुरा सम्मानित सभा सामु राख्न चाहन्छु ।

- नेपालको संविधानले उल्लेख गरेका राज्यका निर्देशक सिद्धान्त तथा नीतिहरु,
- नेपाल सरकारको चालु आवधिक योजनाले निर्धारण गरेका रणनीति तथा प्राथमिकताहरु,
- राष्ट्रिय योजना आयोगबाट प्राप्त दिग्दर्शन, संघीय सरकारको बजेट तथा कार्यक्रमका साथै गण्डकी प्रदेश सरकारको बजेट तथा कार्यक्रम र मार्गदर्शन

- अजिरकोट गाउँपालिकाको प्रथम पञ्चवर्षिय योजनाको अवधारणा पत्रले समेटेका लक्ष्य, उद्देश्य, रणनीति तथा कार्यक्रमहरु,
- अजिरकोट गाउँपालिकाको आर्थिक वर्ष २०७९/०८० को नीति तथा कार्यक्रम,
- टोलवस्तीबाट भएका सिफारिश, वडा समितिको सिफारिस, विषयगत समितिहरुका निर्णयहरु,
- जनप्रतिनिधि मार्फत् मुखरित जनभावना तथा सरोकारवालाहरुले दिएका सुझावहरु,
- दिगो विकासका लक्ष्यहरु तथा तिनले निर्धारण गरेका प्रमुख क्षेत्र,
- नेपाल सरकारले अन्तर्राष्ट्रिय रुपमा प्रतिबद्धता जनाएका विषय तथा क्षेत्रहरु,
- स्थानीय सरकार संचालन ऐन, २०७४ ले गरेका व्यवस्थाहरु,
- स्थानिय तहको वार्षिक बजेट तथा कार्यक्रम तर्जुमा दिग्दर्शन, २०७५ ले निर्दिष्ट गरेका व्यवस्थाहरु,
- संघीय र गण्डकी प्रदेश सरकारका वार्षिक नीति तथा कार्यक्रमहरु
- स्थानीय राजनीतिक दलका प्रतिनिधिहरु, बुद्धिजीवी, निजी क्षेत्र, गै.स.स. तथा नागरिक समाजबाट प्राप्त सुझावहरु,
- कोभिड १९ लगायत विश्व जगतमा सिर्जित द्वन्द्व तथा आर्थिक संकटको अवस्थाबाट सृजित समस्याका कारण परिवर्तित प्राथमिकता क्षेत्र ।

सभाका अध्यक्ष महोदय,

यस सम्मानित सभा समक्ष प्रस्तुत आगामी आर्थिक वर्षको बजेटको आधारभूत सोच निम्नानुसार रहेको अवगत गराउदछु :

आर्थिक विकास, सामाजिक विकास, वन, वातावरण तथा विपद् व्यवस्थापन, पूर्वाधार विकास र सुशासन तथा संस्थागत विकासलाई दीगो विकासको अवधारणासंग एकाकार गरी सुन्दर, शान्त र समृद्ध अजिरकोटको रुपमा स्थापित गर्ने सोच रहेको छ ।

सभाध्यक्ष महोदय,

प्रस्तुत आधारभुत सोचलाई मुर्त रुप दिन आगामी आर्थिक वर्षको बजेटका उद्देश्यहरु निम्नानुसार रहेका छन् :

- सामाजिक विकासलाई उच्च प्राथमिकता दिदै स्वास्थ्य, शिक्षा, कोभिड १९ को संक्रमण नियन्त्रण, रोकथाम र उपचार तथा प्राप्त उपलब्धीहरुलाई दीगो र समावेशी गराउने,
- कृषि, जटिवुटी, सहकारी विकास र पर्यटनलाई गाउँपालिकाको समृद्धिको आधारको रुपमा लिई ती क्षेत्रहरुको प्रवर्द्धन गर्ने साथै रोजगारी सृजना र गरिवी निवारण गर्ने,
- वातावरण मैत्री पूर्वाधार विकासको माध्यमद्वारा आर्थिक, सामाजिक विकासको आधार तयार गर्ने,
- उत्पादन र उत्पादकत्व वृद्धि गर्नुका साथै मानव विकास सूचकांकमा वृद्धि गर्ने,
- संस्थागत विकास र सुशासनलाई बढवा दिने,
- विपद् व्यवस्थापनद्वारा नागरिकहरुको जीवनलाई सुरक्षित गराउने,
आर्थिक वर्ष २०७९/०८० को बजेटले निर्धारण गरेको उल्लेखित सोच र उद्देश्य अनुरूपको उपलब्धि हासिल गर्न प्राथमिकताका क्षेत्रहरु निम्नानुसार राखिएको छ :
- कोरोना लगायतका महामारी र उपचार, नियन्त्रण र रोकथाम गरी सबै नागरिकलाई सुरक्षित र स्वस्थ वातावरणको खोपको सुनिश्चितता गर्ने,
- स्वास्थ्य, रोजगारी, शिक्षा लगायतका समावेशी, सामाजिक न्याय, नवप्रवर्तनमा आधारित अर्थ व्यवस्थालाई जोड दिदै तिव्र आर्थिक वृद्धि एवम् आर्थिक विकास हासिल गर्ने ,
- कृषि, पर्यटन र उद्योगलाई एकीकृत रुपमा विकासको संवाहकको रुपमा अगाडि बढाईनेछ ।
- भौतिक पूर्वाधार विकासमा जोड दिदै अधुरा तथा क्रमागत आयोजनाहरुलाई सम्पन्न गर्ने तथा पूर्वाधार विकास निर्माणका नयाँ आयोजनालाई प्राथमिकता दिने,
- कृषि क्षेत्रको आधुनिकिकरण र उद्यमशीलता प्रवर्द्धन मार्फत उत्पादन र उत्पादकत्व वृद्धि तथा पर्यटन पूर्वाधारहरुको विकास गर्दै अजिरकोटलाई पर्यटकीय गन्तव्यको रुपमा विकास गर्ने,
- विपद् जोखिम न्यूनीकरण, व्यवस्थापन तथा वातावरणीय प्रभाव अध्ययनलाई जोड दिने,
- सार्वजनिक सेवा प्रवाहलाई गुणस्तरिय, पारदर्शी, सर्वसुलभ र प्रविधिमैत्री बनाई नागरिकको पहुँच अभिवृद्धि गर्ने ।

सभाध्यक्ष महोदय,

यी सोच, उद्देश्य र प्राथमिकताको सेरोफेरोमा रहेर अजिरकोट गाउँपालिकाको आर्थिक वर्ष २०७९/०८० को बजेट तथा कार्यक्रम पेश गर्न अनुमती चाहन्छु :

आर्थिक वर्ष २०७९/०८० मा अजिरकोट गाउँपालिकाको आय तर्फ संघीय सरकारबाट प्राप्त वित्तिय समानीकरण अनुदानमा रु. १२ करोड , राजस्व बाँडफाँडमा रु. ७ करोड ९७ लाख १५ हजार, संघीय सरकारबाट प्राप्त सशर्त तर्फ रु. १६ करोड ६४ लाख, संघिय सरकारद्वारा समपुरक अनुदान तर्फ विनियोजित रु. १ करोड ६० लाख, गण्डकी प्रदेश सरकारबाट प्राप्त वित्तिय समानीकरण अनुदान तर्फ रु. १ करोड ४१ लाख ९६ हजार, गण्डकी प्रदेश सरकारको राजस्व बाँडफाँड तर्फ रु. ४६ लाख २७ हजार र गण्डकी प्रदेश सरकारद्वारा विशेष अनुदानमा रु. ८० लाख र समपुरक अनुदानमा ५० लाख प्राप्त हुने अनुमान गरिएको छ । यसैगरी आर्थिक वर्ष २०७८/०७९ बाट ल्याएको रु. ६ करोड १८ लाख ८२ हजार र आन्तरीक आय तर्फ रु. ७० लाख गरी कुल ४८ करोड २८ लाख २० हजार वार्षिक आय हुने अनुमान गरिएको छ ।

गाउँ कार्यपालिकाको कार्यालय, मातहतका शाखाहरु, वडा कार्यालयहरु, कार्यपालिकाको कार्यालय मातहतका कार्यालयहरुको सञ्चालन तथा कार्यरत कर्मचारीहरुको व्यवस्थापन र विविध विषय क्षेत्रमा हुने चालु प्रकृतिका कार्यक्रमहरु तर्फ रु. २८ करोड ६९ लाख २० हजार (कुल व्ययको ५९.४३ प्रतिशत) चालु खर्च र विकास कार्यहरुको लागि रु. १९ करोड ५९ लाख (कुल व्ययको ४०.५७ प्रतिशत) पुँजिगत तर्फ विनियोजन गरिएको छ ।

समाध्यक्ष महोदय,

अब म आर्थिक वर्ष २०७९/०८० को अजिरकोट गाउँपालिकाको बजेट तथा कार्यक्रमले तय गरेका मुख्य व्यवस्थाहरु निम्नानुसार प्रस्तुतीको लागि अनुमती चाहन्छु :

(क) आर्थिक विकास

१. आगामी आर्थिक वर्षलाई अजिरकोट **कृषि प्रवर्द्धन वर्ष**को रुपमा निरन्तरता दिदै कृषि क्षेत्रलाई थप उत्पादनमुखी बनाउँदै कृषिलाई व्यवसायिक गराउन विविध कार्यक्रमहरु सञ्चालन गरिनेछ । अजिरकोट गाउँपालिकालाई खाद्य तथा पोषण सुरक्षाको सुनिश्चितता गर्दै कृषि क्षेत्रको विकासका लागि रु. १ करोड २३ लाख रकम विनियोजन गरिएको छ । अर्गानिक आलु खेती विस्तार , फलफूल नर्सरी व्यवस्थापन , व्यासायिक फर्मलाई कृषि औजार उपकरण , शित भण्डार निर्माण , कफी खेती , कृषि एम्बुलेन्स , कृषक अवलोकन भ्रमण र कृषि पुर्वाधार विकासका कार्यक्रमहरु समावेश गरिएको छ ।

२. नागरिकको आयआर्जन तथा स्वरोजगारका अवसरहरु सृजना गर्न पशुपंक्षी क्षेत्र अर्न्तगत दूध डेरीको स्थापना तथा अनुदान , कृषि तथा पशु विमा ,रैथाने प्रजातीका पशुपंक्षीको व्यवसायिक पालन, उच्च नस्लका पशुपालन तथा भेडा, च्याङ्ग्रा, चौरी तथा चौपायाहरुको व्यवसायिक पालन, पशुपालक कृषकहरुलाई प्रोत्साहनका कार्यक्रमहरु र पशु चौपायाहरुको खर्क तथा गोठ सुधार लगायतका पशुपंक्षी विकासका विविध कार्यक्रमहरुको लागि रु. ५० लाख रकम विनियोजन गरिएको छ ।

३. पर्यटकलाई आकर्षित गर्न “पर्यटक मैत्री अजिरकोट ” जस्ता पर्यापर्यटन उन्मुख प्रवर्द्धनात्मक कार्यक्रमहरु सञ्चालन गरिनेछ । यसैगरी सिरानडाँडा माथर हुँदै घ्याचोक पर्यटकीय पदमार्ग र स्थानीय उत्पादनलाई पर्यटन प्रवर्द्धनसँग आबद्ध गरी स्थानीय उत्पादन बिक्री केन्द्र र कोसेली घरको स्थापना गरिनेछ । गाउँपालिकाभित्रका प्रमुख पर्यटकीय गन्तव्यहरुमा पर्यटन पुर्वाधार विकास र प्रवर्द्धन मार्फत दिगो आय आर्जनका कृयाकलापहरुलाई अगाडी बढाउन रु. ३७ लाख रकम विनियोजन गरिएको छ । यस अर्न्तगत नागेपोखरीमा पर्यटन पुर्वाधार निर्माण, पर्यटन महोत्सव, वृत्तचित्र निर्माण, सामुदायिक होमस्टे पुर्वाधार निर्माण र क्षमता अभिवृद्धी लगायतका कार्यक्रमहरु समेटिएको छ ।

४. सहकारी क्षेत्रलाई प्राथमिकता दिदै वास्तविक उत्पादक, उपभोक्ता तथा श्रमिक वर्गको हितको लागि सहकारी संस्थाहरुको नियमन, प्रवर्द्धन र प्रशिक्षण गरी सहकारी साभेदारी कार्यक्रमको लागि आवश्यक बजेटको सुनिश्चितता गरिएको छ ।

५. लघु, घरेलु तथा साना उद्योगलाई प्रोत्साहन तथा प्रवर्द्धन, गाउँपालिकामा दर्ता भएका र नभएका सबै खाले उद्योग व्यावसायिकहरुको नियमानुसार तथ्याङ्क अध्यावधिक साथै उपभोक्ता हकलाई संरक्षण गर्न बजारको अनुगमन र गुणस्तर परिक्षणको लागि आवश्यक रकमको व्यवस्था गरिएको छ ।

(ख) सामाजिक विकास

६. स्वास्थ्य, शिक्षा तथा युवा विकास जस्ता सामाजिक विकासका क्षेत्रहरु आगामी बजेटका प्राथमिकताका क्षेत्रहरु हुन् । यसर्थ सामाजिक विकास सहितको आर्थिक विकास मार्फत दीगो विकासको लक्ष्य प्राप्त गर्न आगामी आर्थिक वर्षमा सामाजिक विकासको क्षेत्रमा प्राथमिकताका साथ बजेट विनियोजन गरिएको छ ।

७. महामारीको रोकथाम तथा नियन्त्रण तथा स्वास्थ्य सुरक्षाको लागि सबै नागरिकलाई खोप तथा औषधी उपचारको सुनिश्चितता, भच्चेकमा पाँच शैय्याको अस्पताल निर्माणको पूर्णता ,भच्चेक आधारभूत अस्पतालबाट २४ औ घण्टा स्वास्थ्य सेवा प्रवाहको सुरुवाती ,

स्वास्थ्य ईकाइहरुको स्तारोन्नती, विशेषज्ञ स्वास्थ्य शिविर , माईतीको पोसिलो कोसेली, महिला स्वास्थ्य स्वयंसेविका एवं स्वास्थ्यकर्मीहरुलाई प्रोत्साहनका लागि रु. १ करोड ४१ लाख रकम विनियोजन गरिएको छ ।

८. आयुर्वेद औषधालय मार्फत नागरिकको स्वास्थ्यमा सुधार ल्याउनका लागि आयुर्वेद औषधीको व्यवस्थापन, कारार सेवा शुल्क, वैकल्पिक उपचार विधि प्राकृतिक चिकित्सा, आयुर्वेद, योग अभ्यास तथा मनोपरामर्श सेवा लगायतका कार्यक्रमहरुको लागि आवश्यक बजेटको व्यवस्था गरिएको छ ।

९. शिक्षा क्षेत्रको विकास गर्दै शिक्षालाई गुणस्तरीय, प्रतिस्पर्धी र आधुनिक सूचना प्रविधिको प्रयोगमार्फत विद्यालयको विकासका लागि डिजिटल लर्निङ , अजिरकोट उत्कृष्ट शिक्षा पुरस्कार, अध्यक्ष जेहेन्दार छात्रवृत्ति कार्यक्रम नमुना विद्यालय व्यवस्थापन अनुदान , विद्यार्थी बौद्धिक कार्यक्रम विषयगत शिक्षक सशर्त अनुदान, शिक्षकको क्षमता विकास, डिजिटल कक्षा सञ्चालन, शैक्षिक चुनौती कोष लगायतको शैक्षिक प्रवर्द्धनका कृयाकलापका लागि सशर्त बाहेक रु. २ करोड ४४ लाख रकम विनियोजन गरिएको छ ।

१०. महिला विकाससँग अन्तरसम्बन्धित विविध कृयाकलापहरु लैङ्गिक समानता कायम गर्न आवश्यक नीति तथा कानून तर्जुमा लैङ्गिक उत्तरदायी बजेट तर्जुमा लैङ्गिक समानता तथा सामाजिक समावेशीकरण परीक्षण मेलमिलापकर्ताहरुको क्षमता अभिवृद्धिका कार्यक्रम छोरी भए पुगी सरी कार्यक्रम , सामाजिक विभेद विरुद्ध सचेतना कार्यक्रम, महिला सीप विकास, नेतृत्व विकास, उद्यमशिलता विकास, एकल महिला, अपाङ्गता भएका व्यक्ति तथा जेष्ठ नागरिकहरुका लागि कोष, बाल प्रतिभा पहिचान तथा प्रवर्द्धन कार्यक्रमको लागि आवश्यक रकम रु. ३९ लाख विनियोजन गरिएको छ ।

११. आगामी आ.वमा एक वडालाई बालमैत्री वडा घोषण गर्न आवश्यक पूर्वाधार र संरचना व्यवस्थापन, बालमैत्री स्थानिय शासन अवलम्बनका लागि, बालक्लवहरुको व्यवस्थापन र बाल प्रतिभा पहिचान कार्यक्रमहरुबाल प्रतिभा पहिचानका साथै बाल अधिकार संरक्षण र प्रवर्द्धन लगायतका कार्यक्रमहरुका लागि आवश्यक रकम विनियोजन गरिएको छ ।

१२. वैदेशिक रोजगारीमा गएका युवाहरुलाई लक्षित गरी स्वरोजगारमूलक कार्यमा संलग्न गराउन प्रोत्साहन गर्न फर्क युवा अभियानलाई निरन्तरता साथै युवा उद्यमशिलता लक्षित कार्यक्रमहरुको लागि बजेटको व्यवस्था गरिएको छ ।

१३. फरक क्षमता भएका व्यक्तिहरुको जिविकोपार्जन, जेष्ठ नागरिकहरुलाई स्वास्थ्य सेवा सम्बन्धी कार्यक्रम, जेष्ठ नागरिकहरुका लागि बुढेसकालको सहारा कार्यक्रम सञ्चालन, ८० वर्ष माथिका नागरिक र पूर्ण अपाङ्गता भएका नागरिकलाई उपचारको लागि अजिरकोट गाउँपालिका भित्रका सरकारी स्वास्थ्य संस्थाहरुमा ल्याउन निःशुल्क एम्बुलेन्सको व्यवस्था , संस्कृती प्रवर्द्धन र लक्षित वर्गको हकहितको लागि आवश्यक रकमको व्यवस्था गरिएको छ ।

१४. अजिरकोटको विकास गर्न आवश्यक पूँजी भित्र्याउन विज्ञ तथा लगानी सम्मेलन आयोजना गर्नका लागि आवश्यक बजेट विनियोजन गरिएको छ ।

(ग) पूर्वाधार विकास :

१५. दिगो विकासलाई मध्यनजर गर्दै वातावरणमैत्री पूर्वाधार आयोजना निर्माणलाई प्राथमिकता दिदै गाउँपालिकाभित्रका महत्वपूर्ण सडकहरुलाई नियमित मर्मत गरी बाढै महिना यातायात सञ्चालन योग्य बनाउनको लागि नियमित मर्मत सम्भार कार्यलाई व्यवस्थित गरिनेछ । आगामी आर्थिक वर्षमा संघिय सरकारबाट समपुरक अनुदानमा प्राप्त रु. १ करोड ६० लाख र गाउँपालिकाबाट समपुरक रकम थप गरि काफलडाँडा बुद्धसिंठार सडक स्तारोन्नति गरिनेछ । आगामी आर्थिक वर्षमा गण्डकी प्रदेश सरकारबाट समपुरक अनुदानमा प्राप्त रु. ५० लाख र गाउँपालिकाबाट समपुरक रकम थप गरि सिम्जुंग घ्याचोक वडा नं १ कार्यालय जोडने मोटर बाटो सडक स्तारोन्नति गरिनेछ । नम्की स्थित वि.पि कोइराला उच्च (High altitude) खेल मैदानलाई गाउँपालिका स्तरीय खेलमैदानको रुपमा निर्माण कार्यलाई निरन्तरताका लागि रु. २५ लाख रकम विनियोजन गरिएको छ । नम्की कोलकाटे भिरकुना सडक खण्ड कालोपत्रेको लागि रु. १ करोड ५० लाख रकम विनियोजन गरिएको छ । हिस्का रातामाटा नयाँ सडक ट्रयाक निर्माणका लागि रु. ३० लाख विनियोजन गरिएको छ । गण्डकी प्रदेश सरकारबाट विपेश अनुदानमा प्राप्त रु. ८० लाख बजेट मार्फत घ्याचोक आवासीय विद्यालय निर्माण तथा सञ्चालनलाई निरन्तरता गरिने छ ।

१६. श्रममूलक आयोजनाहरु सञ्चालन गरी स्थानीय स्तरमा रोजगारी प्रवर्द्धन गर्नुका साथै स्थानीय सडक तथा पदमार्गहरु श्रमिकद्वारा नियमित मर्मत सम्भार गर्न आवश्यक रकमको व्यवस्था गरिएको छ । १५ लाखसम्मका आयोजनाहरु मात्र टोल विकास संस्था वा उपभोक्ता समिति मार्फत् सञ्चालन गर्ने र उपभोक्ताहरुको दक्षता नभएको आयोजनाहरुलाई दक्ष निर्माण व्यवसायी मार्फत ठेक्का आह्वान गरी सञ्चालन गरिनेछ ।

१७. उपभोक्ता, सरकारी तथा गैरसरकारी संघ/संस्थाहरुसंग समपुरक तथा साभेदारीमा अजिरकोटको पूर्वाधार विकासका कार्यहरु गर्नका लागि र सानातिना सडकहरु मर्मत सम्भार तथा स्तारोन्नतिका लागि मर्मत-सम्भार कोषमा आवश्यक रकमको व्यवस्था गरिएको छ ।

१८. जनसंख्या, क्षेत्रफल, मानव विकासको अवस्था, पूर्वाधार विकासको अवस्था, विकास लागत, राजश्व परिचालनको अवस्था र लागत सहभागिताको अवस्थालाई मध्यनजर गरी पाँचवटै वडाका टोल/वस्तीहरूबाट टोलवासीहरूको आकांक्षा र आवश्यकता अनुसारको भौतिक, सामाजिक तथा आर्थिक पूर्वाधार विकासका लागि प्रस्तावित आयोजनाहरूमा आवश्यक रकमको व्यवस्था गरिएको छ । यस अर्न्तगत सामुदायिक भवन, सडक निर्माण तथा मर्मत, खानेपानी, सिंचाई लगायतका क्षेत्रहरूमा आवश्यकतामा आधारित कृयाकलापहरू सञ्चालन गरिनेछ ।

१९. उपभोक्ताहरूको साभेदारीमा सञ्चालित हुने आयोजनाहरू, समपुरक कोष, सार्वजनिक निर्माण र पूँजिगत मर्मतको लागि बजेटको व्यवस्था गरिएको छ । आकस्मिक तथा नियमित विकासका विविध कार्यक्रमहरू स्थानीय लाभग्राही समुदायको सहभागीतामा सञ्चालन गर्न सक्ने गरी बजेट सुनिश्चित गरिएको छ ।

२०. गाउँपालिका स्तरीय यातायात गुरु योजना, भवन आचार संहिता निर्माण, भौतिक संरचनाहरूको डिजिटल नक्शाङ्कन तथा विद्यालय, स्वास्थ्य चौकी, र गाउँपालिकाको वडा कार्यालयसम्म इन्टरनेट सेवाका लागि आवश्यक रकमको व्यवस्था गरिएको छ ।

(घ) वन, वातावरण तथा विपद् व्यवस्थापन :

२१. अजिरकोट गुँरास जोनको निरन्तरता चौतारा/ पोखरी निर्माण र सामुदायीक वन उपभोक्ता समितिको क्षमता विकासको लागि रु. १७ लाख विनियोजन गरिएको छ । छिमेकी स्थानीय तहसँग सहकार्य एवं समन्वयमा फोहोरमैला व्यवस्थापनको कार्य सुरुवात गर्न रु. २० लाख विनियोजन गरिएको छ ।

२२. भू-संरक्षण, पानीको मुल संरक्षण, जलाधार संरक्षण, जलवायु परिवर्तन, आपतकालीन कार्य सञ्चालन केन्द्र स्थापना, विपद् व्यवस्थापन कोष, चट्याङ सम्बन्धी सचेतना, लगायतका वातावरण तथा विपद् व्यवस्थापन कार्यका लागि आवश्यक रकम विनियोजन गरिएको छ ।

२३. उदीयमान बालुवा र भच्चेक बजारलाई कमशः सुन्दर , शान्त, सफा र स्वच्छ क्षेत्र बनाउनको लागि बजार सौन्दर्यकरण वातावरण सम्बन्धी विविध कार्यक्रमहरू सञ्चालनको व्यवस्था मिलाईनेछ ।

(ङ) संस्थागत विकास तथा सेवा प्रवाह

सभाध्यक्ष महोदय,

अब म संस्थागत विकास तथा सेवा प्रवाहको क्षेत्रमा आगामी आर्थिक वर्षमा गरिने कृयाकलापहरूको विवरण प्रस्तुतीका लागि अनुमति चाहन्छु :

२४. सम्पूर्ण निर्जिव स्रोतहरूको परिचालन गरी संस्थाले लिएको लक्ष्यमा पुग्न सहयोग गर्ने जिवित स्रोत मानव संसाधनको क्षमता विकास गर्न आवश्यक रकमको व्यवस्था गरिएको छ । कानुन तथा कार्यविधि तयारीको लागि परामर्श सेवा तथा न्यायिक समितिलाई सहयोग गर्न तथा गाउँपालिकाको कानुनी काम कारवाहीमा आवश्यक सहयोग गर्न कानुनी परामर्श सेवाका बजेटको सुनिश्चितता गरिएको छ ।

२५. कार्यसम्पादनलाई उच्च राख्न कर्मचारीहरूलाई प्रोत्साहन साथै आन्तरिक पर्यटन प्रवर्द्धन गरी अर्थतन्त्रलाई टेवा पुर्याउनका लागि वर्षमा पाँच दिनको तलवी विदा उपलब्ध गराई थप प्रोत्साहनको व्यवस्थालाई निरन्तरता गरिएको छ ।

२६ शुसासन र वित्तिय प्रणालीको सुधार, आन्तरिक श्रोत पहिचान तथा परिचालन, जिन्सी व्यवस्थापन, राजस्व व्यवस्थापन तथा सम्पत्ती कर सम्बन्धी सफ्टवेयर जडान, सार्वजनिक सुनुवाई, सामाजिक परिक्षण, घुम्ती सेवा सञ्चालन साथै सेवा प्रवाहमा सुचना प्रविधीको प्रयोग गर्न आवश्यक रकम विनियोजन गरिएको छ ।

२७. गाउँ कार्यपालिकाको कार्यालयमा सुदृढ र व्यवस्थित सहायता कक्ष स्थापना गर्न आवश्यक बजेट विनियोजन गरिएको छ ।

२८. गाउँप्रहरी भर्ना गरी नागरिक सुरक्षा र सहयोग कार्यका लागि आवश्यक रकम विनियोजन गरिएको छ । सेवा प्रवाहलाई प्रभावकारी गराई गाउँपालिका तथा मातहतका कार्यालयहरूको भौतिक व्यवस्थापनको लागि उचित बजेटको व्यवस्था मिलाईएको छ ।

२९. सिकाई मार्फत जनप्रतिनिधि एवं कर्मचारीको कार्यक्षमता अभिवृद्धि गर्न अध्ययन तथा अवलोकन व्यवस्थापनको लागि आवश्यक बजेट विनियोजन गरिएको छ ।

आदरणीय सभाध्यक्ष महोदय,

सभा सदस्य ज्युहरु,

यस बजेटको कार्यान्वयनबाट समग्रमा आर्थिक वृद्धिले गति लिने र समृद्ध अजिरकोट निर्माणको आधार तयार हुने विश्वास लिएको छु । असीमित आवश्यकता र सिमित साधन स्रोतको बावजुत नागरिकका आकांक्षा र आवश्यकतालाई सम्बोधन गर्ने प्रयास गरिएको छ । बजेटले समेट्न नसकेका र प्राथमिकतामा परेका थप आयोजनाहरूलाई आयोजना वैकमा समेटी क्रमशः कार्यान्वयन गर्दै लगिने विश्वास दिलाउन चाहन्छु । कोभिड-१९ महामारी र विश्व बजारमा महंगीले पारेको असर र प्रभाव छिट्टै नियन्त्रण भई विकास निर्माण, कृषी, पर्यटन व्यापार व्यवसाय, सार्वजनिक प्रशासन लगायत अजिरकोटवासी दैनिक जनजिवन सामान्य हुँदै जाने विश्वास लिएको छु ।

अन्तमा, बजेट तर्जुमाका लागि मार्गदर्शन गर्नुहुने जनप्रतिनिधिहरू, राष्ट्रसेवक कर्मचारीहरू, राजनैतिक दलहरू, निजि क्षेत्र, नागरिक समाज, गैर सरकारी संस्था एवं आम सरोकारवालाहरू तथा पत्रकार जगतबाट प्राप्त सुझाव, सहयोग र सल्लाह प्रति हार्दिक आभार प्रकट गर्दछु । यो बजेट कार्यान्वयनमा सबै सरोकारवालाहरूको रचनात्मक सहयोग रहने विश्वास लिएको छु ।

धन्यवाद ।

अनिता भुजेल (उपाध्यक्ष)
अजिरकोट गाउँपालिका
मिति २०७९ साल असार १० गते शुक्रबार